

51112202: สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คำสำคัญ: การเปลี่ยนแปลง / การขยายตัว / การจัดการตลาดน้ำ / คลองลัดมะยม

จิตรา อนุสาสนนันท์: การเปลี่ยนแปลงจากการขยายตัวและการจัดการตลาดน้ำคลองลัดมะยม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์. 121 หน้า

การศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงจากการขยายตัวและการจัดการตลาดน้ำคลองลัดมะยม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการขยายตัวของตลาดน้ำคลองลัดมะยมตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงช่วงขยายตัว (พ.ศ.2547 - 2553) และศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการขยายตัว เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และหาแนวทางในการจัดการตลาดน้ำอย่างเหมาะสม การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้บริหารตลาดน้ำ ผู้บริหารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ผู้ค้า ผู้ประกอบการ ชาวบ้าน ตลอดจนบุคลากรในหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และสำรวจสอบถามนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษาพบว่า ตลาดน้ำคลองลัดมะยมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากความร่วมมือของเอกชน นำโดยคุณชวน ชูจันทร์ก่อตั้งพ.ศ.2547 โดยมีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์คูคลอง และเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าจากชาวบ้านชาวสวนริมคลองลัดมะยม และในระยะเวลาใกล้เคียง ในช่วง 1-3 ปีแรก ยังไม่เป็นที่รู้จัก จนกระทั่งโครงการชุมชนท่องเที่ยวยั่งยืน ย่านตลาดน้ำตลิ่งชัน โดยคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรได้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำ ในปีพ.ศ.2551 ส่งผลให้ตลาดน้ำคลองลัดมะยมมีชื่อเสียงขึ้น บุคคลภายนอกที่เคยซื้อที่ดินรอบๆ ตลาดน้ำเก็บไว้ ได้สร้างตลาดน้ำขึ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2552 -2553 ปัจจุบันพื้นที่ตลาดน้ำได้ขยายกลายเป็นพื้นที่ 4 โชน มีร้านค้าทั้งหมดรวมกว่า 600 ร้านค้า โดยผู้บริหารตลาดน้ำแต่ละโชนเป็นผู้กำหนดนโยบายของตลาดเอง ส่วนคุณชวน ชูจันทร์มีบทบาทเป็นผู้ประสานงานกับผู้บริหารตลาดน้ำแต่ละโชน และประสานงานกับหน่วยงานภายนอก การมีตลาดน้ำส่งผลให้ชาวบ้านริมคลองลัดมะยมขายพืชผลทางการเกษตรได้มากขึ้นและได้ราคาสูงขึ้นชาวบ้านเกิดความร่วมมือกันอนุรักษ์คูคลองและวิถีชีวิตชาวสวน แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วง คือ การปรับพื้นที่สวนเพื่อขยายที่จอดรถ

ข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารตลาดน้ำทุกโชนควรร่วมมือกันบริหารตลาดแบบบูรณาการ เพื่อให้ตลาดน้ำเจริญเติบโตไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการจัดพื้นที่เฉพาะจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น ควรมีการส่งเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชนให้เกิดความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตของชุมชน สิ่งนี้น่าจะเป็นจุดแข็งที่ยังรักษาความเป็นอัตลักษณ์และก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนขึ้นได้

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

51112202: MAJOR: (CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT)

KEYWORD: CHANGES / MANAGEMENT / LAD MAYOM FLOATING MARKET

JITTRA ANUSASANANAN: CHANGES FROM THE EXPANSION AND MANAGEMENT OF LAD MAYOM FLOATING MARKET. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SUPAPORN JINDAMANEEROJ. 121 pp.

The case study of Klong Lad-Ma-yom floating market aims to study an impact of growth, problems and management of floating market in tourism to the sustainability of the community. The objectives aims to study the development and changes that affected to the community after established the market. The findings will lead to proper market management. The qualitative research was proposed in this study with key stakeholder's interview, such as community leaders, the owner of the market, merchandisers, tourism firms and tourists.

This research found that Klong Lad Ma-yom floating market was collaboratively set up by Mr. Chuan Choojan on 20th November 2004 to make a tourist destination. The other objectives of the market are to conserve of local water resources and promotion of local products. The market was not recognizing in the previous time. In 2008, the sustainable tourism community project was launched and promoted floating markets in Taling-chan area with several activities. In 2009-2010, physical development was made to the market by investors and speculators who had land acquired surrounding this area.

Now the market comprises more than 600 shops which classified into 4 zones. Each zone has its owner and independent management. Mr. Chuan acts as a mediator among zone owners and coordinates with other organizations. He tried to solve the problems such as lacking of car parking, by using public transportation. Now the water transportation was limited due to lack of piers and management.

The suggestions of this research including a cooperation of owners with the same superordinate goals, zoning for local products separately from merchandises, a campaign for local people to realize in home town and their life styles. These suggestions could strengthen this market to be unique and serve the tourism sustainability.

Program of Cultural Resource Management

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2012

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือ ความเมตตากรุณา จากชาวบ้านชุมชนคลองลัดมะยม ผู้ประกอบการร้านค้าบริเวณตลาดน้ำคลองลัดมะยมที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล รวมทั้งบุคคลสำคัญอีกหลายท่านที่ล้วนมีส่วนช่วยเหลือผู้ศึกษา ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ร่วมลงพื้นที่ศึกษากับผู้ศึกษา ชี้แนะทางจนเกิดความชัดเจนในการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งใจในพระคุณของอาจารย์ที่ปรึกษาท่านนี้ตลอดเสมอมาเพราะท่านได้ทำหน้าที่เสมือนดังผู้ปกครอง คอยช่วยเหลือด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านทุนทรัพย์เพื่อการศึกษาและการดำรงชีพ ให้ความดูแลเอาใจใส่คอยพำปอน พำปอน และให้กำลังใจ เต็มใจช่วยเหลือผู้ศึกษาทุกวิถีทางด้วยความมุ่งหวังว่าผู้ศึกษาจะจบการศึกษาไปเป็นมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพ ทำงานรับใช้สังคมต่อไป ผู้ศึกษาขอสรรเสริญน้ำใจอันประเสริฐของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ธารทัศน์วงศ์ที่เล็งเห็นคุณค่าของผู้ศึกษา ท่านได้ช่วยผลักดันทุกอย่าง จนทำให้ผู้ศึกษารู้สึกว่าไม่มีอะไรที่เป็นไปไม่ได้ ขอเพียงให้โอกาสตัวเองได้พยายาม ผู้ศึกษาคงรู้สึกผิดหากยังคงเพิกเฉยต่อแนวทางการช่วยเหลือของท่านคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย กราบขอบขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีวรรณ ผิวนิม ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์สุรพล นาถะพินธุ์ กรรมการวิทยานิพนธ์ที่สละเวลามาช่วยอ่านและแสดงความคิดเห็น ร่วมกันยกระดับวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้เป็นงานที่มีคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมทุกท่าน โดยเฉพาะศาสตราจารย์สายนต์ ไพโรชาญจิตรที่คอยแสดงความห่วงใย คอยติดตามไต่ถามสารทุกข์สุขดิบเรื่อยมา

ขอบคุณเพื่อนชาวการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมรุ่น 1 ทั้งภาคปกติ และ ภาคพิเศษ ที่ร่วมชะตากรรมมาด้วยกัน ขอขอบคุณที่รับฟังปัญหาต่างๆ เวลาไม่สบายใจ คอยแบ่งปันข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ

สุดท้ายนี้กราบขอบพระคุณพ่ออู๊ด แม่อุ่น น้องอู๋ น้องออม น้องไอ และติง ที่ช่วยประคับประคอง ให้ผู้ศึกษาผ่านพ้นช่วงเวลาการทำวิทยานิพนธ์อันคร่ำครึนี้ไปได้ ต้องขอบใจจัมโบ้ น้องเขยที่น่ารักที่อยู่รอดตาหลับซบตานอนเป็นเพื่อนกัน